

تأثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

صادق محقق

مدیر بیمه‌های مسئولیت شرکت بیمه حافظ

نویسنده مسئول: صادق محقق - ۰۹۱۲۸۲۹۹۷۵۹ - Sadegh.mohagheghi@yahoo.com

پیشینه و اهداف: امروزه بیمه نقش بسزایی در نظام اقتصادی کشورها ایفاء می‌کند و فعلیت کنونی این نهاد، حکایت از ظرفیت بالای آن برای پوشش بیمه‌های ابعاد مختلف خسارت‌های وارده به افراد دارد. اهمیت و جایگاه بیمه انکار نشدنی‌ست. تعلیل انحصار قلمرو بیمه در موارد خاص بسیار مهم است. این نوشتار در پی تبیین پوشش بیمه‌های مسئولیت مدنی بیمه‌گذار برای خسارت‌های ناشی از حوادث وسایل نقلیه در برابر کارکنان است که در آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه پیش‌بینی شده است و می‌بایست مفهوم، مبانی و قلمرو پوشش بیمه‌ای در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان در این زمینه بررسی شود. هدف از این تحقیق بررسی تأثیر پوشش حادثه ناشی از وسیله نقلیه در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان است.

روش‌شناسی: تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع بنیادی نظری می‌باشد و روش گردآوری اطلاعات این تحقیق کتابخانه‌ای می‌باشد. تحقیق بنیادی و نظری از روش‌های استدلال و تحلیل عقلانی استفاده می‌کند و برپایه مطالعات کتابخانه‌ای انجام می‌پذیرد.

یافته‌ها: در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان، برابر با بند ۲ از ماده ۱۸ آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه، خسارت‌های ناشی از وسایل نقلیه موتوری که مشمول قانون بیمه اجباری شخص ثالث شود پوشش بیمه‌ای ندارد و اگر خسارتی ناشی از وسایل نقلیه موتوری باشد و در گزارش کارشناس، همه یا بخشی از مسئولیت مدنی، متوجه بیمه‌گذار باشد، خسارت آن می‌بایست از محل بیمه‌نامه پرداخت گردد در ادامه خاطر نشان می‌سازد با نگاهی به پوشش خسارت وارد به کارکنان در ماموریت‌های خارج از کارگاه که خسارت‌های ناشی از وسایل نقلیه موتوری استثناء شده است، شایسته است پوشش خسارت ناشی از وسایل نقلیه موتوری برای پوشش بیمه‌ای مسئولیت مدنی بیمه‌گذار در برابر کارکنان برای خسارت-های ناشی از وسایل نقلیه در ماموریت‌های خارج از کارگاه خریداری شود.

نتیجه‌گیری: در بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان برای حادثه‌هایی که در محل مورد بیمه رخ داده و علاوه بر کارفرما، راننده وسیله نقلیه نیز مقصر است، پرداخت مسئولیت راننده از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان استثناء می‌باشد چون از یک سو از محل بیمه‌نامه ثالث خودرو پوشش بیمه‌ای دارد و اگر وسیله نقلیه دارای بیمه‌نامه ثالث نباشد، صندوق تأمین خسارت‌های بدنی، خسارت را پرداخت می‌کند و از سوی دیگر برابر با بند ۲ از ماده ۱۸ آیین‌نامه ۹۸ شورای عالی بیمه، پرداخت خسارت‌های ناشی از وسایل نقلیه موتوری مشمول قانون بیمه اجباری، از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان استثناء شده است اما آن بخش از خسارت که مسئولیت آن با کارفرما می‌باشد باید از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد و برای پرداخت این خسارت نیازی به خرید پوشش خسارت ناشی از وسایل نقلیه موتوری نیست و شایسته است این پوشش برای بیمه‌نامه‌هایی خریداری گردد که در آن پوشش ماموریت خارج از کارگاه خریداری شده است، بیمه‌گذاری که نیازی به خرید پوشش ماموریت‌های خارج از کارگاه ندارد نیازی به خرید پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه نخواهد داشت و چنانچه حادثه‌ای ناشی از وسیله نقلیه در کارگاه رخ دهد و کارفرما مقصر شناخته شود، خسارت آن می‌بایست از محل بیمه‌نامه پرداخت گردد.

کلمات کلیدی: بیمه - بیمه مسئولیت مدنی - حادثه - وسیله نقلیه

۱. مقدمه

با وقوع انقلاب صنعتی در نیمه دوم قرن نوزدهم شرایط جوامع انسانی دستخوش تغییرات فراوانی شد و به دنبال آن خسارات نوظهور و شدیدتری به اشخاصی که مستقیماً با ابزار و ماشین آلات پیچیده و پیشرفته تماس داشتند به ویژه کارگران و نیز اشخاص ثالث و محیط پیرامون آنها وارد می‌شد به ظاهر تقصیری متوجه کسی نبود و در صورت وجود تقصیر، اثبات آن امری غامض و دشوار بود؛ چرا که طبقه ضعیف و ناتوان جامعه، یارای مقابله با قدرت و ثروت صاحبان سرمایه را نداشت. از آن جا که اصل شخصی بودن مسئولیت مانع از آن بود که کارفرمای منتفع از فعالیت کارگر بابت خطای ارتكابی وی در قبال اشخاص ثالث مسئول قلمداد گردد (نصرتی و همکاران، ۱۴۰۱).

واژه بی‌احتیاطی به عنوان مفهوم خاصی از تقصیر دارای دو معناست: یکی در معنای بی‌دقتی یا عدم مراقبت و عنصری از مسئولیت ناشی از بی‌احتیاطی و خطاهایی همچون مزاحمت است، دیگری به عنوان مبنای مسئولیت مدنی به مفهوم قصور در اعمال احتیاط و مراقبت معقول برای دوری از خطرات اساسی و قابل پیش‌بینی که موجب ورود خسارت می‌شود. شرایط تحقق مسئولیت ناشی از بی‌احتیاطی از این قرار است که:

- ۱- خواهان باید اثبات نماید که خوانده یک تکلیفی به رعایت احتیاط یا مراقبت داشته است.
  - ۲- اما با بی‌دقتی و عدم مراقبت، تکلیف فوق را نقض نموده است.
  - ۳- خوانده مذکور سبب واقعی و مستقیم حادثه بوده.
  - ۴- در اثر بی‌احتیاطی فوق یک صدمه جسمانی یا خسارت مالی به خواهان وارد شده باشد.
- خطای موجد مسئولیت محض قسم دیگری از خطای مسئولیت است که صرف‌نظر از وجود و یا فقدان تقصیر بی‌احتیاطی عامل زیان و بدون نیاز به اثبات آن به صرف احراز رابطه سببیت میان ضرر وارده و فعل زیانبار بر وی تحمیل می‌گردد. مسئولیت محض در مصادیق خاصی از خطاهای مسئولیت و عمدتاً در مورد کلیه فعالیت‌ها و اشیاء فوق‌العاده خطرناک و تولیدات معیوب اعمال می‌گردد صرف‌نظر از آن که عامل زیان به تکلیف خود بر احتیاط و مراقبت معقول عمل کرده یا عمل نکرده باشد. حتی برخی، مسئولیت مدنی نیابتی از جمله مسئولیت کارفرما را نیز در زمره مسئولیت‌های محض دانسته‌اند (نصرتی و همکاران، ۱۴۰۱). دیدگاه مختلط و پذیرش همزمان مبنای استناد عرفی خسارت به ویژه خطر برای یک مسئولیت واجد تعارض درونی است. زیرا یک مسئولیت را در آن واحد هم مسئولیت ناشی از فعل غیر قلمداد می‌کند (سعیدی و همکاران، ۱۴۰۰).
- بنابراین با افول نظریه تقصیر، در پاسخگویی به مسائل متعدد مسئولیت مدنی، نظام‌های حقوقی دریافته‌اند که می‌بایست در مبنای پذیرفته شده تغییراتی داده شود تا هم جوابگوی نیازهای جامعه مدرن بوده و هم با سیاست حمایتی از گروه کارگران و سایر زیاندیدگان حوادث ناشی از کار هماهنگ باشد از این‌رو با توجه به موارد یاد شده در این پژوهش قصد داریم بررسی تاثیر پوشش حادثه ناشی از وسیله نقلیه در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان را مورد سنجش قرار دهیم.

مبانی نظری پژوهش:

بیمه: بیمه در یک نگاه کلی دو گونه است:

- ۱- بیمه‌های اجتماعی
- ۲- بیمه‌های بازرگانی

بیمه‌های اجتماعی (اجباری): بیمه‌های اجتماعی برای پوشش بیمه‌ای نیروی کار و تولید جامعه پیرامون هزینه‌های درمان آن‌ها حین اشتغال و تامین معیشت آن‌ها پس از یک دوره کار مشخص به جهت حمایت از آن‌ها می‌باشد.

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

ویژگی بیمه‌های اجتماعی این است که، یک: شخص دیگری بعنوان کارفرما در بخش بیشتری از حق بیمه را پرداخت می‌کند و بخش کمتری از سوی بیمه‌شده پرداخت می‌گردد؛ دو: در بیمه‌های بازرگانی، برآورد حق بیمه برابر با ریسک بیمه‌گذار است اما در بیمه‌های اجتماعی حق بیمه، بخشی از حقوق یا دستمزد بیمه‌شده است و ارتباطی با ریسک ندارد.^۱

بیمه‌های بازرگانی: بیمه‌های بازرگانی مربوط به قراردادهایی است که بیمه‌نامه نامیده می‌شود و در آن دوطرف قرارداد در مقابل هم متعهد هستند که یک طرف آن‌ها بیمه‌گر و طرف دیگر بیمه‌گذار نام دارد.

بیمه‌گذار متعهد است حق بیمه مشخص شده در بیمه‌نامه را پرداخت و به وظایف خود که در بیمه‌نامه و پیوست‌های آن آمده است عمل نماید و در مقابل بیمه‌گر متعهد است در صورت بروز حادثه تحت پوشش بیمه‌نامه، خسارت وارده را بر پایه‌ی شرایط بیمه‌نامه و پیوست‌های آن پرداخت نماید.

بیمه‌های بازرگانی سه دسته هستند:

الف: بیمه‌های اموال

ب: بیمه‌های اشخاص

ج: بیمه‌های مسئولیت مدنی: بیمه‌های مسئولیت یکی شاخه‌های اصلی بیمه‌های بازرگانی در کنار بیمه‌های اموال و اشخاص، مسئولیت مدنی بیمه‌گذار در برابر خسارت‌های جانی و مالی کارکنان یا اشخاص ثالث را پوشش می‌دهد، پوشش بیمه‌ای مسئولیت مدنی بیمه‌گذار می‌تواند در زمینه‌ی مسئولیت مدنی حرفه‌ای، عمومی یا قراردادی باشد.

گفتنی است که هر بیمه‌نامه مسئولیت مدنی دارای دو بخش است، بخش نخست، شرایط خصوصی بیمه‌نامه و بخش دوم شرایط عمومی یا آیین نامه شورای عالی بیمه است.

امروزه بیمه‌های مسئولیت مدنی را می‌توان در چهار گروه دسته‌بندی نمود:

۱- بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

۲- بیمه‌های مسئولیت مدنی حرفه‌ای

۳- بیمه‌های مسئولیت مدنی قراردادی

۴- بیمه‌های مسئولیت مدنی عمومی

بخش نخست از بیمه‌های مسئولیت مدنی که بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان است دارای سه دسته بوده و در تعریف آن می‌توان گفت، خسارت‌های جانی کارکنان ناشی از مسئولیت مدنی بیمه‌گذار در یک بازه زمانی، در محل مورد بیمه بر اثر حادثه ناشی از موضوع فعالیت گفته شده از سوی بیمه‌گذار در پرسشنامه، تا سقف تعهد بیمه‌نامه، پوشش دارد و برآورد حق بیمه آن بر پایه‌ی مدت زمان بیمه‌نامه، ریسک بیمه‌گذار(رده‌ی شغلی - کاری که بیمه‌گذار انجام می‌دهد)، تعهدات بیمه‌نامه، **پوشش‌های اضافی** و ضریب نیروی کار صورت می‌گیرد.

• بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان صنعتی، خدماتی و بازرگانی

• بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان کارگاه‌های عمرانی

• بیمه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان کارگاه‌های ساختمانی

گفتنی است که هر بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان دارای دو بخش است، بخش نخست، شرایط خصوصی بیمه‌نامه بهمراه شرایط پیوست و بخش دوم شرایط عمومی یا آیین نامه شورای عالی بیمه، امروزه شرایط عمومی برای

^۱ کلیات بیمه - آیت کریمی صفحه ۳۷

کارفرما در برابر کارکنان

بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان، آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه می‌باشد، در این مقاله نکته قابل توجه، بند ۱۱ از ماده ۲ آیین نامه است.^۲

همانگونه که در تعریف بیمه‌های مسئولیت مدنی گفته شد یکی از موارد تاثیرگذار در برآورد حق بیمه، پوشش‌های اضافی درخواست شده از سوی بیمه‌گذار است که در بیمه‌نامه به آنها شرایط پیوست گفته می‌شود، چراکه ممکن است بیمه‌نامه خریداری شده، مسئولیت بیمه‌گذار را در برخی موارد پوشش نداده باشد.

برابر با بند ۱۱ از ماده ۲ آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه، برای ارایه پوشش‌های اضافی درخواستی از سوی بیمه‌گذار می‌بایست تاییدیه بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت شده باشد از این رو بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در اجرای بند ۱۱ از ماده ۲ آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه، در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ طی نامه ۹۹/۶۰۱/۱۵۵۲۲۸، شرایط پیوست مورد تایید خود را برای بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان ارایه نمود.

نخستین پوشش اضافی مورد تایید بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای ارایه به بیمه‌گذار در صورت درخواست وی، پوشش حوادث وسایل نقلیه موتوری می‌باشد.

پوشش حوادث وسایل نقلیه موتوری:^۳

به موجب این پوشش، جبران خسارت‌های وارده به کارکنان ناشی از حوادث وسایل نقلیه موتوری زمینی که بر اساس رای مراجع ذیصلاح در شمول تعهدات موضوع قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه و صندوق تامین خسارت‌های بدنی نباشد و مسئولیت بیمه‌گذار در بروز حادثه محرز شده است، متناسب با درصد مسئولیت وی، تحت پوشش می‌باشد.

تبصره ۱- خسارت وارده به کارکنان در خارج از کارگاه در صورتی قابل پرداخت می‌باشد که علاوه بر احراز مسئولیت بیمه‌گذار، پوشش مأموریت خارج از کارگاه (مکان فعالیت) قبل از بروز حادثه توسط بیمه‌گذار خریداری شده باشد.

تبصره ۲- تعهد بیمه‌گر در خصوص کلیه کارکنان زیان‌دیده و کلیه حوادث احتمالی از حداکثر تعهد بیمه‌گر در طول مدت قرارداد مندرج در شرایط خصوصی تجاوز نخواهد کرد.

برای شرح این پوشش می‌بایست به چند ماده از قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه و ماده ۱۲ از قانون مسئولیت مدنی اشاره گردد.

ماده ۱ قانون اجباری:^۴

اصطلاحات به کار برده شده در این قانون، دارای معانی به شرح زیر است:

الف - خسارت بدنی: هر نوع دیه یا ارش ناشی از هر نوع صدمه به بدن مانند شکستگی، نقص و ازکارافتادگی عضو اعم از جزئی یا کلی - موقت یا دائم، دیه فوت و هزینه معالجه با رعایت ماده (۳۵) این قانون به سبب حوادث مشمول بیمه موضوع این قانون

ب - خسارت مالی: زیانهایی که به سبب حوادث مشمول بیمه موضوع این قانون به اموال شخص ثالث وارد شود

پ - حوادث: هرگونه سانحه ناشی از وسایل نقلیه موضوع بند (ث) این ماده و محمولات آنها از قبیل تصادم، تصادف،

سقوط، واژگونی، آتش سوزی و یا انفجار یا هر نوع سانحه ناشی از وسایل نقلیه بر اثر حوادث غیرمترقبه

^۲- شرایط پیوست بیمه‌نامه: شرایط پوشش‌های اضافی بیمه‌نامه که به تایید بیمه مرکزی رسیده و پیوست بیمه‌نامه است

^۳ نامه ۹۹/۶۰۱/۱۵۵۲۲۸ بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

^۴ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

ت - شخص ثالث: هر شخصی است که به سبب حوادث موضوع این قانون دچار خسارت بدنی و یا مالی شود به استثنای راننده مسبب حادثه
ث - وسیله نقلیه: وسایل نقلیه موتوری زمینی و ریلی شهری و بین شهری و واگن متصل یا غیرمتصل به آن و یدک و کفی (تریلر) متصل به آنها
ج - صندوق: صندوق تأمین خسارت های بدنی چ - بیمه مرکزی: بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران ح - راهنمایی و رانندگی: پلیس راهنمایی و رانندگی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱۵ قانون اجباری:

در موارد زیر بیمه‌گر مکلف است بدون هیچ شرط و اخذ تضمین، خسارت زیان‌دیده را پرداخت کند و پس از آن می‌تواند به قائم‌مقامی زیان‌دیده از طریق مراجع قانونی برای بازیافت تمام یا بخشی از وجوه پرداخت شده به شخصی که موجب خسارت شده است مراجعه کند:

الف- اثبات عمد مسبب در ایجاد حادثه نزد مراجع قضائی
ب- رانندگی در حالت مستی یا استعمال مواد مخدر یا روانگردان مؤثر در وقوع حادثه که به تأیید نیروی انتظامی یا پزشکی قانونی یا دادگاه رسیده باشد.

پ- در صورتی که راننده مسبب، فاقد گواهینامه رانندگی باشد یا گواهینامه او متناسب با نوع وسیله نقلیه نباشد.
ت- در صورتی که راننده مسبب، وسیله نقلیه را سرقت کرده یا از مسروقه بودن آن، آگاه باشد.
تبصره ۱- در صورت وجود اختلاف میان بیمه‌گر و مسبب حادثه، اثبات موارد فوق در مراجع قضائی صالح صورت خواهد گرفت.

تبصره ۲- در مواردی که طبق این قانون بیمه‌گر حق رجوع به مسبب حادثه یا قائم‌مقام قانونی وی را دارد، اسناد پرداخت خسارت از سوی بیمه‌گر در حکم اسناد لازم‌الاجراء است و از طریق دوایر اجرای سازمان ثبت اسناد و املاک کشور قابل مطالبه و وصول می‌باشد.

تبصره ۳- در صورتی که حادثه در حین آموزش رانندگی توسط مراکز مجاز یا آزمون اخذ گواهینامه رخ دهد، خسارت پرداخت‌شده به وسیله شرکت بیمه از آموزش‌گیرنده یا آزمون‌دهنده قابل بازیافت نخواهد بود و حسب مورد آموزش‌دهنده یا آزمون‌گیرنده، راننده محسوب می‌شود.

ماده ۲۱ قانون اجباری^۵

به منظور حمایت از زیان دیدگان حوادث ناشی از وسایل نقلیه، خسارت های بدنی وارد به اشخاص ثالث که به علت فقدان یا انقضای بیمه نامه، بطلان قرارداد بیمه، شناخته نشدن وسیله نقلیه مسبب حادثه، کسری پوشش بیمه نامه ناشی از افزایش مبلغ ریالی دیه یا تعلیق یا لغو پروانه فعالیت شرکت بیمه یا صدور حکم توقف یا ورشکستگی بیمه‌گر موضوع ماده (۲۲) این قانون، قابل پرداخت نباشد، یا به طور کلی خسارت های بدنی که خارج از تعهدات قانونی بیمه‌گر مطابق مقررات این قانون است به استثنای موارد مصرح در ماده (۱۷)، توسط صندوق مستقلی به نام «صندوق تأمین خسارت های بدنی» جبران می‌شود.
تبصره ۱- میزان تعهدات صندوق برای جبران خسارت های بدنی معادل مبلغ مقرر در ماده (۸) با رعایت تبصره ماده (۹) و مواد

^۵ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه نامه های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

(۱۰) و (۱۳) این قانون است. تبصره ۲- تشخیص موارد خارج از تعهد بیمه گر مطابق مقررات این قانون، بر عهده شورای عالی بیمه است. تبصره ۳- صندوق مکلف است هر شش ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به کمیسیون اقتصادی مجلس ارائه کند.

ماده ۲۵ قانون اجباری^۶

صندوق مکلف است بدون اخذ تضمین از زیان دیده یا مسبب زیان، خسارت زیان دیده را پرداخت نموده و پس از آن مکلف است به شرح زیر به قائم مقامی زیان دیده از طریق مراجع قانونی وجوه پرداخت شده را بازیافت کند:

- الف - در صورتی که پرداخت خسارت به سبب نداشتن، انقضاء یا بطلان بیمه نامه باشد به مسبب حادثه رجوع می کند.
- ب - در صورتی که پرداخت خسارت به سبب تعلیق یا لغو پروانه یا توقف یا ورشکستگی بیمه گر موضوع ماده (۲۲) این قانون باشد به بیمه گر و مدیران آن رجوع می کند.
- پ - در صورتی که پرداخت خسارت به سبب شناخته نشدن وسیله نقلیه مسبب حادثه باشد، پس از شناخته شدن آن حسب مورد به مسبب حادثه یا بیمه گر وی رجوع می کند.
- ت - در صورتی که پرداخت خسارت به سبب خارج از ظرفیت بودن سرنشینان داخل وسیله نقلیه مسبب حادثه باشد به مسبب حادثه رجوع می کند.

تبصره ۱- در موارد زیر صندوق نمی تواند برای بازیافت به مسبب حادثه رجوع کند:

- ۱- در موارد جبران کسری پوشش بیمه نامه ناشی از افزایش مبلغ ریالی دیه (پرداخت خسارت به استناد ماده (۱۳) این قانون)
- ۲- تعلیق یا لغو پروانه فعالیت شرکت بیمه یا صدور حکم توقف یا ورشکستگی بیمه گر موضوع ماده (۲۲) این قانون
- ۳- در مواردی که زیان دیدگان خارج از وسیله نقلیه بیش از سقف تعهدات بیمه گر موضوع تبصره ماده (۱۲) این قانون باشند.

- ۴- در مواردی که صندوق به موجب قانون معادل دیه مرد مسلمان را به زیان دیده یا قائم مقام قانونی وی پرداخت می کند برای بازپرداخت مابه التفاوت دیه شرعی با دیه مرد مسلمان
- تبصره ۲- صندوق مجاز است با در نظر گرفتن شرایط و وضعیت وقوع حادثه، علت نداشتن بیمه نامه، سوابق بیمه ای مسبب حادثه، وضعیت مالی و معیشتی مسبب حادثه و سایر اوضاع و احوال مؤثر در وقوع حادثه نسبت به تقسیط یا تخفیف در بازیافت خسارت از مسبب حادثه اقدام کند. نحوه بازیافت از مسبب حادثه با رعایت مقررات راجع به نحوه اجرای محکومیت های مالی و میزان بازیافت مطابق آیین نامه ای است که بنا به پیشنهاد هیأت نظارت صندوق و مجمع عمومی صندوق به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی^۷

کارفرمایانی که مشمول قانون کار هستند، مسئول جبران خساراتی می باشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در حین انجام کار یا به مناسبت آن، وارد شده است مگر این که محرز شود تمام احتیاطهایی که اوضاع و احوال قضیه ایجاب می نموده، به عمل آورده و یا این که اگر احتیاطهای مزبور را به عمل می آوردند، باز هم جلوگیری از ورود زیان مقدور نمی بود، کارفرما می تواند به واردکننده خسارت در صورتی که مطابق قانون مسئول شناخته شود مراجعه نماید.

^۶ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه
^۷ قانون مسئولیت مدنی

بنابراین با نگاهی به موارد گفته شده بالا، گزارشی پیرامون تفاوت پوشش بیمه‌ای بیمه‌نامه‌هایی که این پوشش را خریداری نکرده‌اند با بیمه‌نامه‌هایی این پوشش را خریداری نموده‌اند ارائه می‌گردد.

۱- در حالت نخست، پوشش بیمه‌ای در بیمه‌نامه‌ای که پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری خریداری نشود چگونه خواهد بود:

حالت نخست دو گونه است:

در گونه نخست از حالت نخست یک کارگاهی را در نظر بگیرید که دارای بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان بدون پوشش حوادث ناشی وسایل نقلیه موتوری زمینی می‌باشد، در این کارگاه رویدادی رخ می‌دهد که در آن بر اثر برخورد یک خودرو کارگاهی مانند لیفتراک، لودر، گریدر، بیل مکانیکی، غلطک، تراکتور، کمباین و سایر خودروهای کارگاهی یا هر خودرویی که در اختیار یا مالکیت بیمه‌گذار نبوده و راننده آن نیز از کارکنان بیمه‌گذار نیست، یکی از کارکنان بیمه‌گذار آسیب می‌بیند، اگر برابر با گزارش کارشناس رسمی دادگستری (کارشناس رسمی دادگستری در رشته حوادث ناشی از کار یا کارشناس رسمی دادگستری در رشته تصادفات یا گزارش کارشناسی سه نفره یا بیشتر)، کارفرما - بیمه‌گذار ۱۰۰٪ یا هر میزان دیگری مقصر شناخته شده باشد، با اینکه برخی از کارشناسان در شرکت‌های بیمه این رویداد را دارای پوشش بیمه‌ای نمی‌دانند و علت آن را نداشتن پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه عنوان می‌کنند، باید بگوییم که میزان قصور کارفرما - بیمه‌گذار از محل بیمه‌نامه دارای پوشش بیمه‌ای بوده و خسارت آن می‌بایست از محل بیمه‌نامه پرداخت گردد، چراکه برابر با بند ۲ از ماده ۱۸ در آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه^۸ فقط رویدادهایی استثناء شده است که مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه باشد بنابراین چون در این رویداد میزان قصور کارفرما مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه نمی‌باشد، خسارت سهم کارفرما - بیمه‌گذار می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد.

در گونه دوم از حالت نخست یک کارگاهی را در نظر بگیرید که دارای بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان بدون پوشش حوادث ناشی وسایل نقلیه موتوری زمینی می‌باشد، در این کارگاه رویدادی رخ می‌دهد که در آن بر اثر برخورد یک خودرو کارگاهی مانند لیفتراک، لودر، گریدر، بیل مکانیکی، غلطک، تراکتور، کمباین و سایر خودروهای کارگاهی که راننده آن یکی از کارکنان بیمه‌گذار می‌باشد، یکی دیگر از کارکنان آسیب می‌بیند. برای این رویداد چهار حالت را بررسی می‌کنیم.

الف: اگر برابر با گزارش کارشناس رسمی دادگستری (کارشناس رسمی دادگستری در رشته حوادث ناشی از کار یا کارشناس رسمی دادگستری در رشته تصادفات یا گزارش کارشناسی سه نفره یا بیشتر)، کارفرما ۱۰۰٪ مقصر شناخته شده باشد، با اینکه برخی از کارشناسان در شرکت‌های بیمه این رویداد را دارای پوشش بیمه‌ای نمی‌دانند و علت آن را نداشتن پوشش حوادث ناشی

^۸ ماده ۱۸ - موارد زیر تحت پوشش این بیمه نامه نیست مگر آنکه در بیمه نامه، الحاقیه و یا شرایط پیوست آن به نحو دیگری توافق شده باشد:

- کلیه امراضی که شخص در اثر فعالیت عادی و به مرور زمان به آن دچار گردیده باشد مگر در مواردی که بنا به رای مراجع ذیصلاح بیمه‌گذار مسئول شناخته شود.

- خسارت‌های ناشی از حوادث وسایل نقلیه موتوری مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه.

- خسارت‌های مستقیم و یا غیرمستقیم ناشی از تشعشعات رادیواکتیو.

- خسارت‌های ناشی از جنگ، اعتصاب، شورش، اغتشاش، بلوا، اعمال تروریستی و تعطیلی کار.

- خسارت‌های ناشی از حوادث طبیعی از قبیل زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، گردباد، رانش زمین، بهمین و آتش فشان.

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

از وسایل نقلیه عنوان می‌کنند، باید بگوییم که این خسارت از محل بیمه‌نامه دارای پوشش بیمه‌ای بوده و خسارت آن می‌بایست از محل بیمه‌نامه پرداخت گردد.

چراکه برابر با بند ۲ از ماده ۱۸ در آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه^۹ فقط رویدادهایی استثناء شده است که مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه باشد بنابراین چون در این رویداد کارفرما ۱۰۰٪ مقصر شناخته است، مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه نمی‌باشد و خسارت آن می‌بایست از محل بیمه‌نامه پرداخت گردد.

ب: اگر برابر با گزارش کارشناس رسمی دادگستری (کارشناس رسمی دادگستری در رشته حوادث ناشی از کار یا کارشناس رسمی دادگستری در رشته تصادفات یا گزارش کارشناسی سه نفره یا بیشتر)، کارفرما ۵۰٪ و راننده خودرو نیز ۵۰٪ مقصر شناخته شده باشند، مانند توضیحات گفته شده در حالت الف، ۵۰٪ از خسارت (قصور کارفرما - بیمه‌گذار) می‌بایست از محل بیمه‌نامه‌ی مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد و برابر با بند "ت" و "ث" از ماده ۱ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، میزان خسارت سهم راننده خودرو نیز از محل بیمه‌نامه شخص ثالث پرداخت می‌گردد.

در این حالت برابر با ماده ۱۶ از قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، بیمه‌گر ثالث خودرو ۱۰۰٪ خسارت را پرداخت و سهم کارفرما را از محل بیمه‌نامه‌ی مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان بازیافت می‌کند.

ج: اگر برابر با گزارش کارشناس رسمی دادگستری (کارشناس رسمی دادگستری در رشته حوادث ناشی از کار یا کارشناس رسمی دادگستری در رشته تصادفات یا گزارش کارشناسی سه نفره یا بیشتر)، کارفرما ۵۰٪ و راننده خودرو نیز ۵۰٪ مقصر شناخته شده باشند و راننده دارای گواهینامه متناسب با وسیله نقلیه نباشد، مانند توضیحات گفته شده در حالت الف، ۵۰٪ از خسارت (قصور کارفرما - بیمه‌گذار) می‌بایست از محل بیمه‌نامه‌ی مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد و برابر با بند "پ" از ماده ۱۵ قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، بیمه‌گر بیمه‌نامه ثالث خودرو می‌بایست میزان خسارت سهم راننده خودرو را از محل بیمه‌نامه شخص ثالث پرداخت نموده و برابر با ماده ۱۵ از قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه پس از آن می‌تواند به قائم‌مقامی زیان‌دیده از طریق مراجع قانونی برای بازیافت تمام یا بخشی از وجوه پرداخت‌شده به شخصی که موجب خسارت شده است مراجعه کند.

در این حالت نیز برابر با ماده ۱۶ از قانون بیمه اجباری خسارت وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، بیمه‌گر ثالث خودرو ۱۰۰٪ خسارت را پرداخت و سهم **کارفرما** و **راننده** را از محل بیمه‌نامه‌ی مسئولیت مدنی کارفرما

^۹ ماده ۱۸ - موارد زیر تحت پوشش این بیمه نامه نیست مگر آنکه در بیمه نامه، الحاقیه و یا شرایط پیوست آن به نحو دیگری توافق شده باشد:
- کلیه امراضی که شخص در اثر فعالیت عادی و به مرور زمان به آن دچار گردیده باشد مگر در مواردی که بنا به رای مراجع ذیصلاح بیمه‌گذار مسئول شناخته شود.
- خسارتهای ناشی از حوادث وسایل نقلیه موتوری مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه.
- خسارتهای مستقیم و یا غیرمستقیم ناشی از تشعشعات رادیواکتیو.
- خسارتهای ناشی از جنگ، اعتصاب، شورش، اغتشاش، بلوا، اعمال تروریستی و تعطیلی کار. ۵- خسارتهای ناشی از حوادث طبیعی از قبیل زلزله، سیل، طوفان، صاعقه، گردباد، رانش زمین، بهمین و آتش فشان.

کارفرما در برابر کارکنان

در برابر کارکنان بازیافت می‌کند، اینجا این پرسش پیش می‌آید که چرا ۱۰۰٪ خسارت از کارفرما یا از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان بازیافت خواهد شد، برای پاسخ می‌توان گفت که برای ۵۰٪ از آن که کارفرما مقصر شناخته شده است که حرفی نیست، چراکه این بخش مشمول قانون بیمه اجباری نبوده و می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد اما برای ۵۰٪ که راننده مقصر شناخته شده است و بیمه‌گر ثالث خودرو برابر با ماده ۱۵ قانون بیمه اجباری برای بازیافت خسارت پرداخت شده به راننده مراجعه خواهد نمود، باید گفت از آنجاییکه راننده از کارکنان بیمه‌گذار می‌باشد، برابر با ماده ۱۲ قانون مسئولیت مدنی کارفرمایانی که مشمول قانون کار هستند، مسئول جبران خساراتی می‌باشند که از طرف کارکنان اداری و یا کارگران آنان در حین انجام کار یا به مناسبت آن، وارد شده است بنابراین در این حالت ۱۰۰٪ از خسارت می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد.

۵: اگر برابر با گزارش کارشناس رسمی دادگستری (کارشناس رسمی دادگستری در رشته حوادث ناشی از کار یا کارشناس رسمی دادگستری در رشته تصادفات یا گزارش کارشناسی سه نفره یا بیشتر)، کارفرما ۵۰٪ و راننده خودرو نیز ۵۰٪ مقصر شناخته شده باشند و خودرو دارای بیمه‌نامه شخص ثالث نباشد، مانند توضیحات گفته شده در بخش الف، ۵۰٪ از خسارت (قصور کارفرما - بیمه‌گذار) می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد و برابر با بند "ت" و "ث" از ماده ۱ و ماده ۲۱ از قانون بیمه اجباری، ۵۰٪ خسارت نیز از سوی صندوق تأمین خسارت‌های بدنی به زیان‌دیده پرداخت و برابر با بند الف از ماده ۲۵ همین قانون، از مسبب حادثه که راننده خودرو و از کارکنان بیمه‌گذار می‌باشد، بازیافت می‌گردد که این بازیافت نیز مانند توضیحات گفته شده در بخش ج، برابر با ماده ۱۲ از قانون مسئولیت مدنی می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد.

۲- در حالت دوم، پوشش بیمه‌ای در بیمه‌نامه‌ای که پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری خریداری شود چگونه خواهد بود:

کارگاهی را در نظر بگیرید که دارای بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان یا پوشش حوادث ناشی وسایل نقلیه موتوری زمینی می‌باشد، در این کارگاه رویدادی رخ می‌دهد که در آن بر اثر برخورد یک خودرو کارگاهی مانند لیفتراک، لودر، گریدر، بیل مکانیکی، غلطک، تراکتور، کمباین و سایر خودروهای کارگاهی یا هر خودروی دیگری که راننده آن یکی از کارکنان بیمه‌گذار بوده یا دیگری می‌باشد، یکی دیگر از کارکنان بیمه‌گذار آسیب می‌بیند، در هر دو گونه از حالت نخست و در هر ۴ نمونه، خسارت سهم کارفرما - بیمه‌گذار حتی برای خودرویی که بیمه‌نامه ثالث نداشت و خسارت سهم راننده‌ای که از کارکنان بیمه‌گذار بوده و گواهی‌نامه متناسب با وسیله نقلیه نداشت از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت می‌شد اما در این حالت با اینکه بیمه‌گذار مبلغی برای پوشش اضافی حوادث ناشی از وسایل نقلیه پرداخت نموده است، نه تنها پوشش بیمه‌ای بیمه‌نامه بیشتر نشده است بلکه دامنه پوشش بیمه‌ای بیمه‌نامه کمتر هم شده است چراکه در این پوشش، خسارت‌هایی پوشش دارند که، در شمول تعهدات قانون بیمه اجباری و صندوق تأمین خسارت‌های بدنی نباشد و مسئولیت بیمه‌گذار نیز در بروز حادثه محرز شده باشد، عبارتی با نگاهی به کاربرد حرف اضافه "و"، برای پرداخت خسارت ناشی از وسایل نقلیه موتوری از محل بیمه‌نامه می‌بایست هر سه شرط گفته شده در پوشش، بصورت همزمان باشد، یعنی خسارت نباید در شمول تعهدات قانون بیمه اجباری شخص ثالث و صندوق تأمین باشد و مسئولیت بیمه‌گذار نیز محرز شده باشد و اگر یکی از این شرایط نباشد، پرداخت خسارت از محل بیمه‌نامه مسئولیت

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان

بر اساس مواد قانون مجازات اسلامی به پرداخت دیه و ارش محکوم می‌کند. با توجه به یگانگی معیارهای سببیت و استناد عرفی در خسارات مالی و جسمانی، اعتقاد به بقا ماده در مورد خسارات مالی و نسخ آن در مورد خسارات جسمانی، تناقض آمیز است. نصرتی (۱۴۰۱) به امکان سنجی مسئولیت مدنی کارفرما با مبنای مسئولیت محض در حقوق ایران و کامن لا پرداخت. نتایج نشان داد که ناکارآمدی مسئولیت مبتنی بر بی‌احتیاطی (تقصیر) در روابط ناشی از کار و دشواری اثبات تقصیر کارفرما از سوی زیاندیدگان ثالث با هدف جبران خسارت زیاندیدگان و حمایت از کارگران ناتوان، منجر به مسئولیت نیابتی به عنوان فرمی از مسئولیت محض است.

/امینی (۱۴۰۲). به بررسی بازنگری در قلمرو بیمه مسئولیت در بیمه‌های اجباری پرداخت. نتایج نشان داد که با توجه به مبانی که برای بیمه اجباری ذکر می‌گردد می‌توان با ارائه تئوری جدید، در راستای حفظ و صیانت اموال و احترام جان افراد مواردی را مورد بررسی قرارداد که در حقوق ایران فاقد قانون مدون بیمه اجباری هستند. بنابراین پیشنهاد می‌گردد ساز و کاری جهت الزام به بیمه اجباری تعیین گردد تا بتوان به تفسیری متعادل از جبران خسارت از افراد زیان دیده دست یافت. بختیاری (۱۴۰۳) به تحلیل اقتصادی بیمه مسئولیت مدنی کارفرما پرداخت. نتایج نشان داد رابطه کارگری و کارفرمایی رابطه‌ای است که به موجب آن کارگر نیروی بدنی یا فکری خود را در برابر دریافت مزد در اختیار کارفرما می‌گذارد و می‌پذیرد که زیر نظر و به دستور او کار کند در راستای استمرار این رابطه مسئولیت‌هایی متوجه هر یک از طرف مقابل می‌شود اما عمده مسئولیت‌ها متوجه کارفرما می‌شود زیرا بر کسی پوشیده نیست که قدرت و ثروت کارفرما از کارگر بیشتر است و برای پیشبرد امور خود متعهد است که تکالیف خود از جمله تعهد به ایمنی، تعهد به پرداخت حقوق و مزایا و امثالهم را به خوبی ادا نماید. همچنین، کریم‌نژاد (۱۴۰۳) به بررسی بیمه مسئولیت پرداخت. بیمه مسئولیت از سیستم بیمه‌های عمومی است. که به طور مستقیم در تنظیم روابط اجتماعی افراد جامعه، شناخت افراد از حقوق و مسئولیت‌های یکدیگر و تامین امنیت حرفه‌ای مشاغل و فعالیت‌ها تاثیرگذار می‌باشد. به طور کلی اگر چه بیمه مسئولیت تامینی برای اشخاص ثالث در قبال مخاطرات ناشی از فعالیت و زیست بیمه شونده می‌باشد اما بیمه‌گذار با توجه به جبران خسارت از سوی بیمه‌گر (شرکت بیمه) آرامش و اطمینان خاطر در زمان فعالیت خود در مقابل کارکنان دارد.

روش‌شناسی پژوهش:

تحقیق حاضر به لحاظ هدف از نوع بنیادی- نظری است و روش گردآوری اطلاعات این تحقیق کتابخانه‌ای می‌باشد. تحقیق بنیادی و نظری از روش‌های استدلال و تحلیل عقلانی استفاده می‌کند و برپایه مطالعات کتابخانه‌ای انجام می‌شود. در این تحقیقات اطلاعات و مواد اولیه تحلیل به روش کتابخانه‌ای گردآوری می‌شود و سپس با روش‌های مختلف استدلال مورد تجزیه و تحلیل عقلانی قرار گرفته، نتیجه‌گیری می‌شود.

جمع‌بندی و پیشنهادها:

برابر با بند ۲ از ماده ۱۸ در آیین نامه ۹۸ شورای عالی بیمه، فقط خسارت‌هایی که مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه، شوند استثناء شده است و پوشش بیمه‌ای ندارد بنابراین اگر خسارت جانی ناشی از وسیله نقلیه باشد و مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه نباشد، می‌بایست از محل بیمه‌نامه مسئولیت مدنی کارفرما در برابر کارکنان پرداخت گردد و اگر در یک خسارت جانی ناشی از وسیله نقلیه، کارفرما مقصر شناخته شود، این میزان قصور، مشمول قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه نیست و پرداخت خسارت آن از محل بیمه‌نامه ثالث خودرو مورد تایید نخواهد

بود و برابر با ماده ۱۶ همین قانون، در صورت پرداخت خسارت از محل بیمه‌نامه شخص ثالث، خسارت پرداخت شده بابت قصور کارفرما، از وی باز یافت خواهد شد.

چنانچه پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری خریداری شده باشد، بیمه‌نامه بار منفی پیدا می‌کند چراکه نه تنها خسارت‌های مشمول قانون بیمه اجباری خسارت وارد به شخص ثالث را استثنا می‌کند بلکه پرداخت خسارت‌های مشمول صندوق تامین خسارت‌های بدنی را نیز استثناء می‌کند و با اینکه بیمه‌گذار مبلغی بابت خرید این پوشش پرداخت کرده است اما بیمه‌نامه محدودتر شده است.

بانگاهی به پوشش مأموریت‌های بیرون از کارگاه با این توضیح که: "به موجب این پوشش، صدمات بدنی وارد به کارکنان، حین انجام مأموریت‌های خارج از کارگاه (مکان فعالیت)، بر اساس اعلام کتبی اسامی افراد توسط بیمه‌گذار تحت پوشش می‌باشد. **در هر حال خسارت بدنی وارده به کارکنان ناشی از حوادث وسیله نقلیه موتوری استثناء می‌باشد، مگر آنکه پوشش مربوط، خریداری شده باشد.**

تبصره- تعهد بیمه‌گر در خصوص کلیه کارکنان زیان‌دیده و کلیه حوادث احتمالی از حداکثر تعهد بیمه‌گر در طول مدت قرارداد در شرایط خصوصی تجاوز نخواهد کرد. " خسارت‌های ناشی از وسایل نقلیه استثناء شده است، شایسته است پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری برای پرداخت خسارت‌های ناشی از وسایل نقلیه در مأموریت‌های بیرون از کارگاه خریداری شود.

از این رو پیشنهاد این پژوهش این است که این پوشش تنها برای بیمه‌نامه‌هایی ارایه گردد که پوشش مأموریت خارج از کارگاه دارند و آن هم فقط برای کاربرد در پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه در مأموریت‌های بیرون از کارگاه و این امر روشن است که بیمه‌گذاری که نشانی مشخصی برای کارگاه خود ارائه می‌دهد اما این پوشش را خریداری نمی‌کند چنانچه حادثه‌ای ناشی از وسیله نقلیه موتوری رخ دهد که مقصر آن کارفرما شناخته شود، خسارت آن می‌بایست از سوی بیمه‌گر پرداخت گردد.

منابع

Amini, M.; Jahani, A.; Ebrahimi, S., (2023). Reconsidering the scope of liability insurance in compulsory insurance. Bi-Quarterly Journal of Civil Law Knowledge, 12(1 (Spring and Summer 2023-Continuous Issue 23)), 99-116. [In Persian]

<https://ensani.ir/fa/article/566004/%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D9%86%DA%AF%D8%B1%DB%8C-%D8%AF%D8%B1-%D9%82%D9%84%D9%85%D8%B1%D9%88-%D8%A8%DB%8C%D9%85%D9%87-%D9%85%D8%B3%D8%A6%D9%88%D9%84%DB%8C%D8%AA-%D8%AF%D8%B1-%D8%A8%DB%8C%D9%85%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%A7%D8%AC%D8%A8%D8%A7%D8%B1%DB%8C>

Bakhtiari, M.; Taheri-Manfard, F.; Teymouri, Y., (2024). Economic Analysis of Employer's Liability Insurance. International Conference on Interdisciplinary Studies in Management and Engineering, 9(9), 976-985. [In Persian]

<https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/2152946/%D8%AA%D8%AD%D9%84%DB%8C%D9%84-%D8%A7%D9%82%D8%AA%D8%B5%D8%A7%D8%AF%DB%8C-%D8%A8%DB%8C%D9%85%D9%87-%D9%85%D8%B3%DB%8C%D9%88%D9%84%DB%8C%D8%AA-%D9%85%D8%AF%D9%86%DB%8C-%DA%A9%D8%A7%D8%B1%D9%81%D8%B1%D9%85%D8%A7>

Civil Liability Law, 1316 (1937) [In Persian]

Karimnejad, A.; Kabousi, H., (2024). Liability Insurance-Conference International Conference on Interdisciplinary Studies in Management and Engineering. International Conference on Interdisciplinary Studies in Management and Engineering, 9(9), 1014-1022. [In Persian]

عنوان مقاله: تاثیر پوشش حوادث ناشی از وسایل نقلیه موتوری در بیمه‌نامه‌های مسئولیت مدنی
کارفرما در برابر کارکنان

<https://www.noormags.ir/view/en/articlepage/2152949/%D8%A8%DB%8C%D9%85%D9%87-%D9%85%D8%B3%DB%8C%D9%88%D9%84%DB%8C%D8%AA?q=%D9%85%D8%B3%D8%A6%D9%88%D9%84%DB%8C%D8%AA&score=36.88911&rownumber=19>

Letter 155228/601/99 of the Central Insurance of the Islamic Republic of Iran [In Persian]

Law on Compulsory Insurance of Damages Caused to Third Parties Due to Accidents Caused by Vehicles [In Persian]

Nosrati, M.; Saghiri, E.; Pashazadeh, H.; Gharibeh, A., (2022) Feasibility assessment of the employer's civil liability based on strict liability in Iranian and common law, Quarterly Journal of Comparative Research on Islamic and Western Law, Year 9, Issue 1, 366-339. [In Persian]

<https://www.sid.ir/paper/1156928/fa>

Regulation 98 of the Supreme Insurance Council I [In Persian]

Saeedi, S.; Al-Sharif, M.; Ghaemfard, M., (2020). Investigating the degree of compliance of the employer's liability in Article 12 of the Civil Liability Law with the general rules of civil liability. Legal Studies (Shiraz Social and Human Sciences), 13(2), 89-116. [In Persian]

<https://www.sid.ir/paper/1053061/fa>

Shamsi, J.; Soltani, M., (2019). Insurer's Liability Against the Driver Causing the Accident in the New Compulsory Insurance Law. Journal of Insurance Research (Insurance Industry), 35(2), 205-228. [In Persian]

<https://www.sid.ir/paper/385135/fa>